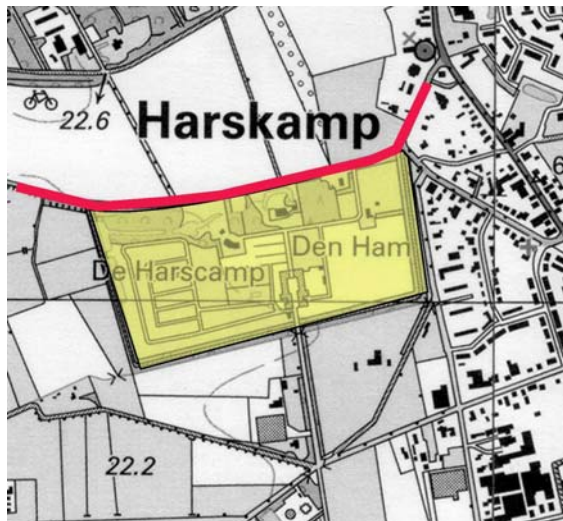

95- Den Ham

Ligging deelgebied.

Morfologie en kwaliteitsniveau deelgebied.

Zicht op de oude proefboerderij De Harscamp, een ontwerp van Berlage.

Gebiedsbeschrijving

Ruimtelijke structuur

Het landgoed Den Ham ligt ten westen van de bebouwde kom van Harskamp aan de Edeseweg. Het uit de Middeleeuwen stammende landgoed, ook wel De Harscamp genoemd, werd in 1909 door het echtpaar Kröller-Müller aangekocht en werd onder regie van de vermaarde en internationaal befaamde architecten H.P. Berlage en H. Van der Velde verbouwd en uitgebreid met o.a. een nieuwe proefboerderij en een landhuis. De oorspronkelijke symmetrische structuur van het landgoed met een in het verlengde van de Heersweg gelegen middenas werd toen enigszins verzacht. De nieuwe proefboerderij werd als het ware over deze middenas gebouwd. Het overige gedeelte van het binnenterrein bestaat uit een open gebied. Het geheel wordt omzoomd door een laan met aan weerszijden een hoge loofboombeplanting die het landgoed van de buitenwereld afschermen.

Perceel

De bebouwing staat verspreid over het landgoed en wordt met elkaar verbonden middels een lanenstelsel. De bebouwing bestaat enkele villa's het Huis Harscamp, de tot woonhuis verbouwde boerderij het Klaverblad en een landhuis van H. Van der Velde, en de bovengenoemde proefboerderij met enkele bijgebouwen.

Massa en vorm

De individuele bebouwing is niet hoger dan één bouwlaag met kap. Het huis Harscamp en het Klaverblad hebben een rechthoekig plattegrond, terwijl het landhuis van Van der Velde een samengesteld plattegrond heeft. De proefboerderij heeft een U-vormig plan dat over de middenas van het landgoed is gebouwd. Alle bouwmassa's worden gedekt door enkelvoudige of samengestelde wolfseindkappen.

Laanbepanting langs de Edeseweg met tussen de bomen historische bijgebouwen van het landgoed Den Ham.

Typisch oude bebouwing omgeven door laanstructuren, hagen en oude bomen.

Een voorbeeld van karakteristieke bebouwing langs de Edeseweg. De witte gevel en rieten dak staan prominent tussen het groen.

Detallering, kleur en materiaal

Vrijwel alle bebouwing op het landgoed bezit een hoogwaardige architectuurhistorische kwaliteit. H.P. Berlage verbouwde het Huis Harscamp en de boerderij Het Klaverblad in een voor hem bijzonder landelijke, maar wel ambachtelijke stijl die doet denken aan de Engelse landhuizen uit het einde van de 19de eeuw. De gebouwen van de hand van Van der Velde vertonen meer invloed van de Art Nouveau met asymmetrische vormen en afgeschuinde hoeken. Alle gebouwen zijn opgetrokken in baksteen die al dan niet is witgeschilderd. De meeste bebouwing wordt gedekt door een rieten dak.

Waardebepaling en ontwikkelingen

Het landgoed Den Ham/Harscamp is een gebied met een grote cultuurhistorische en architectuurhistorische betekenis. De bebouwing is zeer waardevol en heeft een grote individuele uitstraling. Daarnaast is de landschappelijke inrichting van het gebied met de typerende lanenstructuur en bijpassende beplanting zeer waardevol. Een deel van de bebouwing heeft de status van rijksmonument, een ander deel die van gemeentelijk monument.

Welstandsbeleid

Voor het gehele deelgebied Den Ham inclusief de Edeseweg geldt een bijzonder welstandsniveau, vanwege de cultuurhistorische en landschappelijke betekenis. Het welstandsbeleid is gericht op het handhaven, herstellen en versterken van gewaardeerde ruimtelijke karakteristieken en op de samenhang binnen het gebied.

Route onder De Harscamp, vervolgd door een lang lint, de Heersweg.

Sfeerbeeld van karakteristieke bebouwing in het deelgebied.

Welstandscriteria

Algemeen

- De bestaande gebouwde omgeving is het kwalitatieve referentiepunt voor ieder (vergunningplichtig) bouwwerk.

Ruimtelijke structuur

- Laansingels en bestaand bos mogen zo min mogelijk worden aangetast (B)*.

Perceel

- De gebouwen hebben een vrije plaatsing op de kavels (B).
- Bijgebouwen kennen een vrije setting (B).
- De bebouwing staat 'verscholen' in het bos.

Massa en vorm

- De bebouwing heeft een individuele uitstraling.
- De bebouwing mag niet meer dan twee bouwlagen hebben (B).
- Nieuwe invullingen dienen aan te sluiten bij het hoofdgebouw.
- Aan- en uitbouwen en bijgebouwen hebben dezelfde stijl als het hoofdgebouw en ze zijn ondergeschikt aan het hoofdgebouw.

Detailering, kleur- en materiaalgebruik

- Gevels en daken worden opgetrokken van steen of andere natuurlijke materialen.
- Kleuren passen bij de omgeving: de kleuren bruin, roodbruin, zandgeel e.d. zijn overheersend.
- Handhaven van bestaande ornamentiek en karakteristieke details bij verbouwingen.
- Ornamentiek en specifieke details worden sober uitgevoerd.

---

* Welstandscriteria met een (B) kunnen tevens in het bestemmingsplan vermeld staan. Het bestemmingsplan is inhoudelijk en juridisch het toetsingsinstrument. Indien de in deze nota gestelde criteria en gestelde randvoorwaarden niet corresponderen met de bestemmingsplanvoorschriften, dan zijn de bestemmingsplanvoorschriften ten allen tijde bepalend. De criteria zijn in dit geval indicatief.